

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

metodyczna

Imię i nazwisko autora:

mgr Monika Helena Zipser-Kosobucka

Temat innowacji:

„Lingua Latina”

łacińskie sentencje i zwroty na papierze

Nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa nr 37 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Kornela Makuszyńskiego w Tychach

Autor: mgr Monika Helena Zipser-Kosobucka

Temat: Lingua Latina

łacińskie sentencje i zwroty na papierze

Przedmiot: Język polski

Rodzaj innowacji: *metodyczna*

Data wprowadzenia: wrzesień 2023

Data zakończenia: czerwiec 2024

Zakres innowacji:

Adresatami innowacji są uczniowie klas V-VI. Czas realizacji innowacji obejmuje rok szkolny 2023/2024, z możliwością jej kontynuowania w następnym roku szkolnym.

Zajęcia innowacyjne odbywać się będą cyklicznie na lekcjach języka polskiego.

Niniejsza innowacja ma na celu poszerzyć zainteresowanie uczniów kulturą klasyczną. Ma ona zachęcać i motywować uczniów do sięgania po łacińskie sentencje w życiu codziennym oraz pobudzić ich wrażliwość na piękno słowa. Dodatkowo pomóc im je zapamiętać dzięki graficznej formie.

Motywacja wprowadzenia innowacji:

Moją największą motywacją do wprowadzenia niniejszej innowacji jest ponowne pojawienie się w kierunkach polityki oświatowej państwa działań na rzecz szerszego udostępniania kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.

Innowacja „Lingua Latina” jest moją odpowiedzią na potrzeby współczesnej szkoły, a także wyjściem naprzeciw wymogom edukacyjnym ministerstwa. Łacina pomaga wypracować inny sposób patrzenia na świat. Nauka dowolnego języka obcego, nawet łaciny, pozwala uzmysłwić sobie, że sposób wyrażania się w ojczystym języku bazuje na pewnych schematach. Jest wiele zwrotów łacińskich, które po prostu cytujemy, gdyż tak się do nich przyzwyczailiśmy lub po prostu wyrażają więcej niż nasze słowa. Dla przykładu bardzo często możemy usłyszeć wplatanie do polskiej wypowiedzi zwrotów typu: *nota bene* (zwróć uwagę na to, że), *ad hoc* (doraźnie, tymczasowo) czy *a priori* (bez zapoznania się z faktami). Takich przykładów jest o wiele więcej. W starożytności poeci i filozofowie bawili się językiem, by w możliwie krótkiej formie, przekazać maksimum treści. W tamtych czasach sentencji powstawało bardzo dużo. Wiele z nich przetrwało do dzisiaj. Mimo dwóch tysięcy lat dzielących nas od autorów tych sentencji, można z nich wyciągnąć wnioski bardzo ważne dla nas dzisiaj. Często uczą, pobudzają do myślenia i inspirują do stawania się lepszym człowiekiem. Co ciekawe, wiele z tych sentencji znamy bardzo dobrze w polskiej wersji, jako przysłowia. Nie zdajemy sobie nawet sprawy z tego, że funkcjonowały one już w starożytnym Rzymie.

Na podstawie obserwacji przeprowadzonych w pracy w szkole podstawowej oraz wiedzy opartej na źródłach naukowych zauważyłam, że uczniowie mają niewielki kontakt z kulturą klasyczną, a jeśli już mają, to u większości budzi niechęć i znużenie. Dlatego też główną przyczyną opracowania innowacji z tego przedmiotu była potrzeba obudzenia żywego zainteresowania łaciną przy użyciu metod, które z pewnością trafią do uczniów i zachęcą do własnych poszukiwań.

Opis innowacji:

I. Wstęp

PO CO INNOWACJA W TEJ SZKOLE?

Żadna z dotychczasowych innowacji, jak i z działających kół zainteresowań nie dotyczy języka łacińskiego.

II. Założenia ogólne

1. Innowacja skierowana jest do uczniów klas V-VI.
2. Główne założenia pracy na innowacyjnych zajęciach:
 - zapoznanie z kulturą antyczną w nowatorski sposób;
 - wdrożenie pracy metodą problemową/badawczą, metodą projektów – przekaz graficzny.

III. Cele innowacji

Cel główny:

Propagowanie wśród młodzieży zainteresowania łacińskimi sentencjami.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie wyobraźni i kreatywności uczniów;
- uwrażliwienie uczniów na piękno słowa pisanego, wywodzącego się z kultury wysokiej;
- swobodne posługiwanie się łacińskimi zwrotami;
- propagowanie kultury antycznej;
- podniesienie poziomu wypowiedzi;
- wyrabianie nawyku językowej rzetelności poznawczej;
- ćwiczenie umiejętności zawartych w Podstawie Programowej z Języka polskiego;
- rozwijanie umiejętności pracy w grupie;
- budowanie u ucznia poczucia własnej wartości;
- rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań oraz aktywności poznawczej wśród uczniów;
- wyrabianie nawyków i motywacji do świadomego uczestnictwa w kulturze języka;
- zachęcanie do własnych poszukiwań;
- kształtowanie u uczniów wrażliwości i poczucia piękna dla otaczającego ich świata;
- przygotowanie uczniów do późniejszych egzaminów.

IV. Metody i formy

Nauczyciel *Monika Helena Zipser-Kosobucka*, cyklicznie na lekcjach języka polskiego realizuje następujące zadania:

- przedstawia uczniom zwrot/sentencję w języku łacińskim;
- wraz z uczniami analizuje i interpretuje zwrot/przysłowie.

Uczeń :

- czyta i wysłuchuje poprawny odczyt omawianego przysłowia/zwrotu;
- dzieli się swoimi spostrzeżeniami;
- dokonuje interpretacji;
- poznaje genezę jego powstania;
- dowiaduje się ciekawych faktów;
- wykonuje graficzną interpretację przysłowia/zwrotu podczas pracy w grupach.

V. Przewidywane osiągnięcia (korzyści wdrożenia innowacji)

Uczniowie:

- Zdobywają wiedzę w sposób kreatywny, gdyż korzystają z przekazu graficznego;
- Wykorzystują możliwości jakie daje współczesna edukacja;
- Mają możliwość poznać łacińskie zwroty/sentencje w ciekawy sposób;
- Uczą się analizy, interpretacji i wrażliwości literackiej.

Nauczyciel:

- Wykorzystuje zwroty/ sentencje w języku łacińskim, by wyciągnąć je z poznawczego marginesu uczniów.
- Jest kreatywny i zdeterminowany, by osiągnąć założone cele.

VI. Tematyka zajęć

Wybrane sentencje i zwroty w języku łacińskim. Przykładowe:

Omne initium difficile est – każdy początek jest trudny.

Audaces fortuna iuvat – Śmiałym szczęście sprzyja.

Imperare sibi maximum est imperium – Panować nad sobą to najwyższa władza.

Numquam sapiens irascitur – Mędrzec nigdy nie pała gniewem.

Cognosce te ipsum – Poznaj samego siebie.

Ignoranti quem portum petat nullus suus ventus est – Dla kogoś, kto nie wie, do jakiego portu zmierza, każdy wiatr jest niepomyślny.

Qui dedit beneficium, taceat, narret, qui accepit – Kto wyświadczył przysługę, niech milczy, ten niech o niej opowiada, kto jej doznał.

Diem perdidit – Straciłem dzień.

Omne ignotum pro magnifico – Wszystko, co nieznanne, wydaje się wielkie.

Voluntario nihil difficile – Dla chcącego nie ma nic trudnego.

Multa petentibus desunt multa – Kto wiele pragnie, temu wiele brakuje.

Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo – Kropla drąży skałę nie siłą, lecz ciągłym kapaniem.

Non scholae, sed vitae discimus – Uczymy się nie dla szkoły lecz dla życia.

Nil novit, qui aequè omnia – Nie zna się na niczym, kto na wszystkim się zna jednakowo.

Mens sana in corpore sano – W zdrowym ciele zdrowy duch.

Stultorum incurata pudor malus ulcera celat – Głupiec w skutek fałszywego wstydu ukrywa wrzód zamiast go leczyć.

nota bene – zwróć uwagę na to, że

ad hoc – doraźnie, tymczasowo

a priori – bez zapoznania się z faktami

VII. Ewaluacja

W celu uzyskania informacji zwrotnej nauczyciel przeprowadzi:

- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami;
- w ostatnim miesiącu uczniowie przedstawią efekty swoich własnych poszukiwań;
- będziemy na bieżąco wykonywać galerię prac.

VIII. Spodziewane efekty

- Rozwój poznawczy, rozwój wrażliwości na kulturę antyczną oraz na drugiego człowieka;
- Zaangażowanie w analizę i interpretację łańskich mądrości oraz własne poszukiwania.

Wpływ na pracę szkoły:

- Podnoszenie jakości pracy szkoły poprzez innowacyjne dla placówki metody nauczania;
- Rozwój zainteresowań uczniów;
- Indywidualizacja nauczania – podnoszenie wyników edukacyjnych uczniów;
- Promocja szkoły w środowisku lokalnym i ogólnopolskim.

IX. Podsumowanie

Niniejsza innowacja ma na celu zaprezentowanie korzyści płynących z jej wprowadzenia dla uczniów, jak i dla szkoły.